בס״ד

Pnimiyut

The Inner Dimension of Torah

Vayishlach פ׳ וישלח תשפ״ז

PARASHA

NOT LETTING GO

What Yaakov's refusal to release the angel teaches.

That night, Yaakov was left alone. The word the Torah uses is לבדו — alone, singular, stripped of everything that accompanied him. And it was then that an unnamed man came and wrestled with him until the break of dawn.

The struggle lasted all night. At some point before sunrise, the man, whom the Midrash identifies as the sar, **the celestial representative of Eisav** saw that he could not prevail. He struck Yaakov on the hip and dislocated it. Yaakov was wounded but still he held on.

As dawn broke, the angel said: "Let me go, for dawn is rising." And Yaakov answered: לא אשלחך כי אם ברכתני — "I will not let you go unless you bless me." He had been struggling all night, in pain, and he still refused to release the angel without first receiving what he had come for.

The Sfat Emet teaches that this moment is the model for all avodah. The struggle in life with the yetzer hara, with the heaviness of the world, with tefillah that feels dry, with moments when Hashem seems hidden, is not a sign that something has gone wrong, **it is the structure of spiritual life itself.** The question is only: do we let go when it becomes difficult, or do we hold on until dawn?.

The Ba'al Shem Tov taught that precisely when a person feels the most resistance in their avodah — when tefillah feels like a wall, when the light seems to have withdrawn, that is when the blessing is closest. The angel asks to be released at dawn, not at midnight. The hardest moment is not the beginning of the struggle. It is the end of it, just before the light breaks.

STORY

It was Rosh Hashana morning in Berditchev. The Berdichever stood at the amud to lead the congregation in Mussaf. The shofar had been sounded. The piyutim were finished. The congregation waited. But R' Levi Yitzchak did not begin.

He stood in silence. A minute passed, then five, then ten. The congregation did not move. They had seen their rebbe pray before — they knew when something was happening that was beyond the ordinary.

Finally R' Levi Yitzchak turned to face them. His face was wet with tears. "Ribbono Shel Olam," he said, speaking aloud so the congregation could hear, "I am not moving from this spot. The Jewish people have suffered enough. I will stand here until You give me the word that this year they will be inscribed for life, for health, for parnassah, and for geulah."

He turned back to face the aron. More silence. And then, after a long while, something shifted in his face. He straightened. He took a breath. And he began to daven Mussaf with a joy that filled the shul like light.

Afterward, his students asked him what had happened. "I did what Yaakov did," he said simply. "I held on and refused to let go until I received the blessing. The dawn broke. The answer came."

KAVANOT · ON FRIDAY NIGHT

קבלת נפש רוח נשמה של שבת

Sha'ar HaKavanot:

Mizmor Havu have in mind to elevates Asiyah into Yetzira; **Bo'i Kallah** have in mind to elevates Yetzira into Beriah; **Mizmor Shir l'Yom HaShabbat** have in mind to elevates Beriah into Atzilut. Each elevation brings a **tosephet** — an addition to the extra soul.

The Ben Ish Chai:

(1) **At Bo'i Kallah** — have in mind to receive the tosphet nefesh. (2) **At Barchu** — stand up, and as you answer "Baruch Hashem ha-mevorach le'olam va'ed" have in mind to receive the tosphet ruach. (3) **At Ufros alenu succat shalom** (Hashkiveinu) — stand again and receive the tosphet neshama.

מי שמכוון בשלושת עיתים אלו — זוכה לשלושת הבחינות ואורו פניו שבעתיים

שְׁעַר הַכַּוָּנוֹת ·קַבָּלַת שַׁבָּת

תַּחֲזֹר פָּנֶיךָ כְּנֶגֶד רוּחַ מַעֲרָב, וְתַתְחִיל וְתֹאמַר "מִזְמוֹר הָבוּ לַה׳ בְּנֵי אֵלִים" כֻּלּוֹ. וְאַחַר כָּךְ ג׳ פְּעָמִים "בּוֹאִי כַלָּה, שַׁבָּת מַלְכְּתָא". וְאַחַר כָּךְ "מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת" כֻּלּוֹ. וְאַחַר כָּךְ "ה׳ מֶלֶךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ" עַד "לְאֹרֶךְ יָמִים".

"תְּכַוֵּן כִּי עַתָּה הוּא עֲלִיַּת עוֹלַם הָעֲשִׂיָּה בַּיְצִירָה. עַל יְדֵי ג׳ פְּעָמִים "הָבוּ הַנִּזְכָּר בַּמִּזְמוֹר, אָנוּ מַעֲלִים חִיצוֹנִיּוּת דְּג״ר דְּעֲשִׂיָּה בְּמַלְכוּת דְּעוֹלַם הַיְצִירָה.

בְּאָמְרְךָ ג׳ פְּעָמִים "בּוֹאִי כַלָּה", תְּכַוֵּן לְקַבֵּל תּוֹסֶפֶת קְדֻשַּׁת הַנֶּפֶשׁ וּב"מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת "תְּכַוֵּן לְהַעֲלוֹת עוֹלַם הַבְּרִיאָה אֶל הָאֲצִילוּת.

וְעִנְיַן הָרוּחַ וְהַנְּשָׁמָה יִתְבָּאֵר בְּעִנְיַן "בָּרְכוּ", וּבְעִנְיַן "וּפְרֹשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ".

כִּי בַּלַּיְלָה יֵשׁ לָאָדָם שְׁלֹשָׁה מִינֵי תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת: הָאֶחָד — תּוֹסֶפֶת נֶפֶשׁ, וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּעֵת קַבָּלַת שַׁבָּת בְּאָמְרוֹ "בּוֹאִי כַלָּה"; "וְהַשֵּׁנִי — תּוֹסֶפֶת הָרוּחַ, וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּעֵת שֶׁאוֹמְרִים "בָּרְכוּ"; "וְהַשְּׁלִישִׁי תּוֹסֶפֶת הַנְּשָׁמָה, וְזֶה נַעֲשֶׂה כְּשֶׁאוֹמְרִים "וּפְרֹשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ". וּשְׁלָשְׁתָּן מִצַּד הַנְּקֵבָה, שֶׁזְּמַן עֲלִיָּתָהּ הוּא בְּלֵיל שַׁבָּת.

בֶּן אִישׁ חַי ·וירא שנה שניה, הלכה ג׳

בְּלֵיל-שַׁבָּת יֵשׁ לָאָדָם שְׁלֹשָׁה מִינֵי תוֹסֶפֶת שַׁבָּת: הָאֶחָד תּוֹסֶפֶת נֶפֶשׁ, וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּעֵת קַבָּלַת-שַׁבָּת בְּאוֹמְרוֹ "בּוֹאִי כַלָּה"; "וְהַשֵּׁנִי תּוֹסֶפֶת הָרוּחַ, וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּעֵת שֶׁאוֹמְרִים "בָּרְכוּ" "קֹדֶם עַרְבִית; וְהַשְּׁלִישִׁי תּוֹסֶפֶת הַנְּשָׁמָה, וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּעֵת שֶׁאוֹמְרִים "וּפְרֹשׂ עָלֵינוּ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ סֻכַּת רַחֲמִים וְשָׁלוֹם".

וְאֵלּוּ הֵם בְּחִינַת הַלַּיְלָה שֶׁל שַׁבָּת, דְּהַיְנוּ שֶׁהֵם מִצַּד הַמַּלְכוּת שֶׁזְּמַן עֲלִיָּתָהּ הוּא בְּלֵיל-שַׁבָּת. אַךְ בְּיוֹם שַׁבָּת יֵשׁ עוֹד שְׁלֹשָׁה מִינֵי תוֹסֶפֶת שֶׁל בְּחִינַת הַיּוֹם, וְהֵם יוֹתֵר מְעֻלִּין, שֶׁהוּא מִצַּד הַתִּפְאֶרֶת שֶׁהוּא יוֹתֵר עֶלְיוֹן, שֶׁהוּא סוֹד דּוּכְרָא; וְנְבָאֲרֵם לְקַמָּן.

וְלָכֵן בְּעֵת קַבָּלַת-שַׁבָּת, בְּאָמְרְךָ "בּוֹאִי כַלָּה" שֶׁהוּא עִיקַר קַבָּלַת-שַׁבָּת, תְּכַוֵּן לְקַבֵּל תּוֹסֶפֶת הַנֶּפֶשׁ, וּבַאֲמִירַת "בָּרְכוּ" תְּכַוֵּן לְקַבֵּל תּוֹסֶפֶת הָרוּחַ. וּמְפֹרָשׁ בְּסִדּוּר רַבֵּינוּ הָרַשַּׁ"שׁ שֶׁקַּבָּלַת תּוֹסֶפֶת הָרוּחַ תִּהְיֶה בַּעֲנִיַּת "בָּרְכוּ", "דְּהַיְנוּ כַּאֲשֶׁר עוֹנֶה וְאוֹמֵר "בָּרוּךְ ה׳ הַמְּבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד".

וְכָתְבוּ בְּשֵׁם רַבֵּינוּ הָרַב חַיִּים וִיטָאל זצ"ל, שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לִהְיוֹת עוֹמֵד בְּ"קַדִּישׁ בָּרְכוּ, "כְּדֵי לְקַבֵּל תּוֹסֶפֶת הָרוּחַ מֵעוֹמֵד; וְכֵן צָרִיךְ לָקוּם כְּשֶׁאוֹמֵר "וּפְרֹשׂ", "כְּדֵי לְקַבֵּל תּוֹסֶפֶת הַנְּשָׁמָה מֵעוֹמֵד.

וְנִמְצָא שֶׁאִם לֹא יִתְפַּלֵּל בְּצִבּוּר, דְּאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ "בָּרְכוּ" "וְעוֹנֶה, הִנֵּה הוּא מַפְסִיד קַבָּלָה זוֹ; מִיהוּ, טוֹב לוֹמַר הַיָּחִיד בְּרַיְיתָא זוֹ: אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: חַיָּה אַחַת עוֹמֶדֶת בָּרָקִיעַ וּשְׁמָהּ "יִשְׂרָאֵל", "וְחָקוּק עַל מִצְחָהּ "יִשְׂרָאֵל". עוֹמֶדֶת בְּאֶמְצַע הָרָקִיעַ וְאוֹמֶרֶת: "בָּרְכוּ אֶת ה׳ הַמְּבֹרָךְ", "וְכָל גְּדוּדֵי מַעְלָה עוֹנִים": בָּרוּךְ ה׳ הַמְּבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד". וְאַף שֶׁאֵין בְּרַיְיתָא זוֹ כִּמְקוֹם עֲנִיַּת "בָּרְכוּ" "דְּקַדִּישׁ מַמָּשׁ, מִכָּל מָקוֹם מַהֲנֵי פוּרְתָּא; וְלָאָנוּס בִּתְפִלַּת יָחִיד, תַּהֲנֵי לֵיהּ, כִּי ה׳ לֹא יִמְנַע טוֹב לַהוֹלְכִים בְּתָמִים.

To receive Pnimiyut by email each week: **Bpnimiyut@gmail.com**